

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XI/64/2011

*Rady Gminy Gać
z dnia 21 czerwca 2011 r.*

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GAĆ 2010 – 2016

Gać 2011

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	3
I. CHARAKTYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GAĆ	4
1. Ogólna charakterystyka miejscowości	4
2. Ludność	6
3. Rys historyczny	7
4. Struktura przestrzenna miejscowości	10
II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	11
1. Zasoby przyrodnicze	11
2. Zasoby dziedzictwa kulturowego	11
3. Obiekty i tereny	13
4. Infrastruktura społeczna	13
5. Infrastruktura techniczna	14
6. Gospodarka i rolnictwo	15
7. Rynek Pracy	16
8. Kapitał społeczny i ludzki	17
9. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych	17
III. ANALIZA SWOT	19
IV. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W LATACH 2010 – 2016	23
V. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	28
1. Sposoby monitoringu Planu Odnowy	28
2. Sposoby oceny Planu Odnowy	28
3. Public Relations planu odnowy	29
SPIS TABEL	30
SPIS RYSUNKÓW	30

WSTĘP

Podstawą rozwoju miejscowości Gać jest dokument pn. „Plan odnowy Miejscowości Gać”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2010 – 2016. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej takich jak program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego oraz inne Programy Operacyjne.

Opracowanie a następnie wdrożenie planu odnowy wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej:

- możliwość korzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania działań rozwojowych;
- zdynamizowanie rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości, dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych;
- wzrost atrakcyjności życia społeczno – kulturalnego;
- wdrażanie pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
- wzrost wartości majątku komunalnego – nieruchomości;
- aktywizacja społeczności lokalnej – wzrost tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska – miejscowości;
- stworzenie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GAĆ

1. Ogólna charakterystyka miejscowości

Sołectwo Gać jest częścią składową gminy Gać, która położona jest na pogórzu Rzeszowskim nad rzeką Markówka na południowy zachód od Przeworska. Zajmuje obszar w środkowo-wschodniej części woj. Podkarpackiego w odległości 25 km od Rzeszowa. Jest to obszar przeważnie lekko pagórkowaty, porozcinany dolinami dopływów Mlecзки rzeką Markówka i Nowosiółka. Najwyżej położony teren znajduje się w południowo zachodniej części miejscowości Gać (251m n. p. m). Wysokości względne dochodzą do 30 m, nachylenia są zmienne i nie przekraczają 20%.

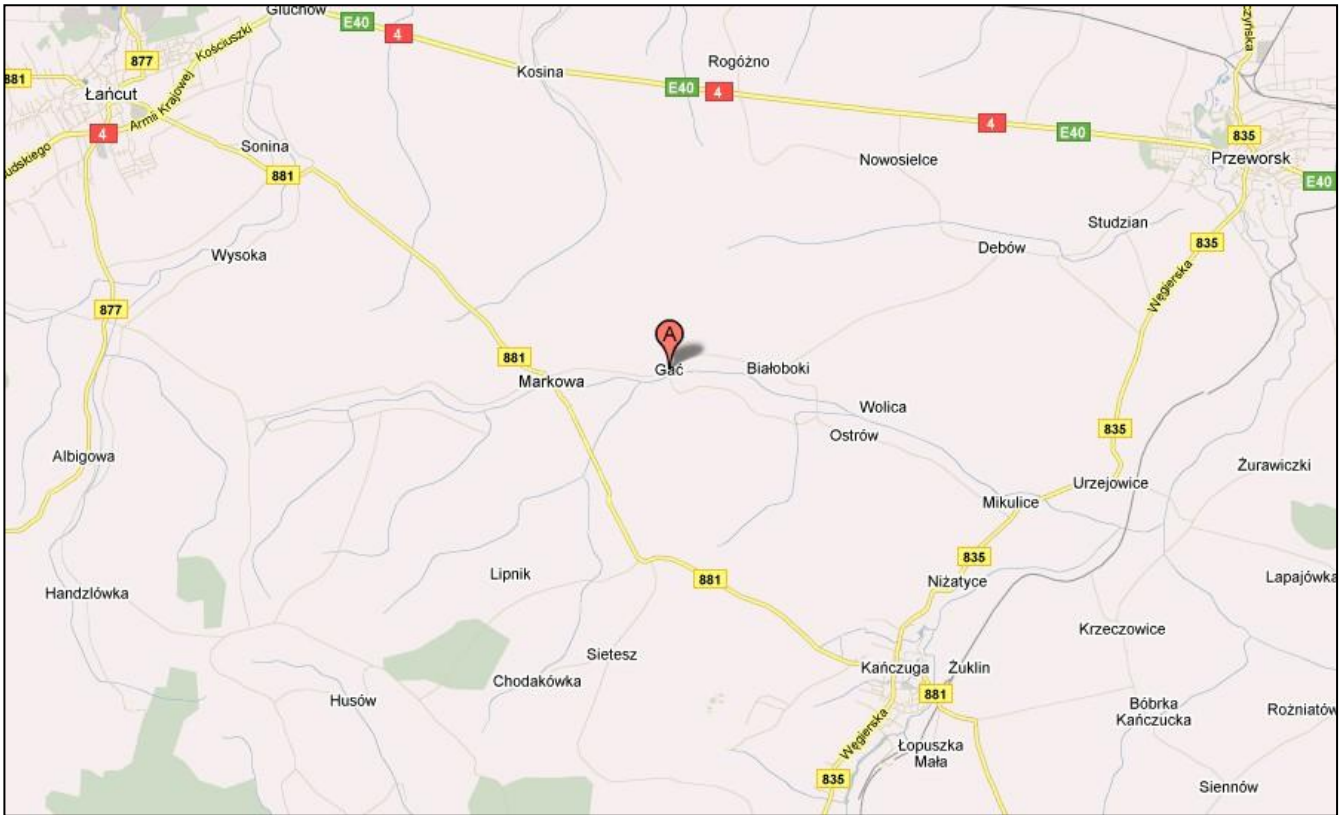
Wieś Gać położona jest w mało urozmaiconej, falistej rzeźbie wysoczyzn przykarpackich o charakterze erozyjno-denudacyjnym, pociętej wyraźnymi dolinami. Pod względem budowy geologicznej warstwę spodnią tworzą ily mioceńskie, fragmentarycznie przykryte osadami rzecznyymi pochodzącymi ze starego czwartorzędu oraz osadami glacialnymi. Na terenie sołectwa nie występują lasy można spotkać sporadycznie zadrzewienia i zakrzewienia na terenach podmokłych najsłabszych gleb.

Gać położona jest w odległości około 10 km od Przeworska i 10 km od Łańcuta. Sołectwo Gać obejmuje obszar ok. 1218 ha co stanowi 33,9 % obszaru całej gminy. Na terenie miejscowości Gać zamieszkuje 1.538 osób (stan na dzień 31.12.2009 r.), średnia gęstość zaludnienia wynosi 126 os./ km².

Region ten charakteryzuje się dużą amplitudą temperatur, średnia temperatura w najcieplejszym miesiącu lipcu wynosi + 19 stopni C, zaś w najchłodniejszym styczniu -4 stopnie C. Okres wegetacji trwa średnio 215 dni, a suma opadów mieści się w granicach 550-700 mm.

Rys. 2 Lokalizacja miejscowości Gać

Źródło: www.mapa.targeo.pl

2. Ludność

Na terenie gminy Gać zamieszkuje 4 635 osób (stan na 31.12.2009 r.). 33,2 % tej liczby stanowią mieszkańcy miejscowości Gać. Przekrój statystyczny struktury ludności na terenie miejscowości Gać przedstawia poniższa tabela.

Tab. 1 Mieszkańcy miejscowości Gać – stan na 31.12.2009 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	1 538
kobiety	776
mężczyźni	762
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-18 lat)	286
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / mężczyźni (18-64 lat)	917
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	335

Zródło: Opracowanie własne

W miejscowości Gać utrzymuje się dodatni przyrost naturalny. Niestety utrzymujące się ujemne saldo migracji powoduje niewielką tendencję spadkową liczby mieszkańców wsi.

3. Rys historyczny

Rok powstania miejscowości Gać nie jest dokładnie znany. Istniała jednak bardzo wcześnie gdyż na terenie wioski stwierdzono ślady osadnictwa z zamierzchłych czasów. Świadczą o tym znaleziska przedmiotów i narzędzi kamiennych. W 1909 roku odkryto w Gaci cmentarzysko ciałopalne datowane od II do III w.n.e. Ogółem rozkopano 180 grobów popielnicowych bogato wyposażonych w naczynia, broń, ozdoby, narzędzia i inne przedmioty. Znaleźisko to cechowało się szeregiem nieznanym wówczas elementów kultury materialnej, było nowością archeologiczną napotkaną po raz pierwszy w Polsce, stąd też określono je mianem kultury przeworskiej. Jak dziś wiadomo, kultura ta narodziła się pod koniec II w. p. n. e. z przemieszania elementów łużyckich i wschodnio - pomorskich ze znaczącym wpływem ludów celtyckich.

Na przestrzeni wieków Gać niejednokrotnie zmieniała swoich właścicieli, ostatnim był ród Lubomirskich z Przeworska. Po zniesieniu pańszczyzny i uwłaszczeniu wsi w 1848 r. ich dziedziczną własnością był już tylko majątek folwarczny, który ostatecznie sprzedano w drodze parcelacji w 1937 r.

Wieś Gać ma niezwykle bogate tradycje ruchów ludowych. W Gaci już w 1908 roku powstał teatr i chór „Włościański” z inicjatywy jednego ze świetlejszych mieszkańców Gaci – Piotra Brożbara, potem zaś zorganizowane zostały zespoły muzyki i śpiewu. W 1916 roku utworzone zostało Koło Młodzieży Wiejskiej, które w 1928 roku przystąpiło do ZMW „Wici”. W 1925 roku oddano we wsi do użytku „Dom Ludowy”, a następnie w 1931 roku Dom Koła ZMW „Wici”. Z inicjatywy grupy szycaków i koła ZMW w Gaci w dniu 4 listopada 1932 roku zorganizowano Komitet Budowy Uniwersytetu.

W 1933 r. podjęto decyzję budowy nowego budynku uniwersytetu, który zlokalizowano na tzw. Młynisku, później zwanym Gacka Górką. Projekt domu w stylu zakopiańskim opracował architekt Jan Koszyc-Witkiewicz (bratanek słynnego Witkacego), a roboty prowadził majster budowlany, Józef Wilk z Siedleczyki. Kierownikiem budowy był inż. Ignacy Solarz (1891-1940), znany wówczas działacz ludowy i oświatowy, poprzednio organizator pierwszego Uniwersytetu Ludowego w Szycach, zamordowany przez hitlerowców w Jarosławiu. Prace rozpoczęto 15 maja 1935 r., a oddanie domu do użytku nastąpiło w 1936 r. Budynek powstał ze składek społecznych przy ogromnym zaangażowaniu mieszkańców Gaci oraz innych wsi z okolicznych powiatów. Uniwersytet prowadził szeroko pojętą działalność oświatowo-wychowawczą, tak wówczas potrzebną młodzieży polskiej wsi. Do 1939 r. odbyło się tu 14 kursów, w których uczestniczyło 542 dziewcząt i chłopców. Trzeba wiedzieć, że właśnie w Gaci, w mieszkaniu lewicowego poety chłopskiego Wojciecha Skuzy, narodziła się 3 lutego 1936 r. „Deklaracja Praw Młodego Pokolenia Polski”, której oficjalne przyjęcie, podpisanie i ogłoszenie nastąpiło później w

---

Plan odnowy miejscowości Gać

– załącznik nr1 do Uchwały Nr XI/64/2011 Rady Gminy Gać z dnia 21.06.2011 r.

Kroczkowej. Po wojnie uniwersytet został w 1945 r. reaktywowany, potem mieściła się tu czasowo szkoła, a od 1968 r. w dwóch jego salach urządzono Wiejską Izbę Pamiątek. Dopiero w 1981 r. zainteresowano się opuszczonym budynkiem, który został przejęty przez ZMW i poddany remontowi. W 1984 r. podjęto starania o reaktywowanie uniwersytetu i 27 października 1985 r. na "Gackiej Górcie" rozpoczęły się zajęcia w spółdzielczym Uniwersytecie Ludowym im. Ignacego Solarza.

Rys. 3 Budynek Orkanowego Uniwersytetu Ludowego w Gaci

Źródło: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie

Po II Wojnie Światowej w Gaci powstawały obiekty użyteczności publicznej, drogi lokalne, polepszyła się infrastruktura techniczna.

4. Struktura przestrzenna miejscowości

Zabudowa miejscowości Gać ma charakter zabudowy ulicowej. Budynki jedno i dwukondygnacyjne są kryte dachami spadzistymi. Zabudowa tworzy jednolity układ rozciągający się wzdłuż drogi powiatowej P1 543 R oraz dróg gminnych.

Centrum wsi tworzy zabudowa wzdłuż ww. drogi powiatowej. Znajdują się tu: Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska, Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Zlewnia Mleka, Stadion Sportowy, Bank Spółdzielczy, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Urząd Gminy, Ochotnicza Straż Pożarna, Zespół Szkół Podstawowych, Przedszkole, Poczta, Kościół.

Rys. 4 Zabudowa miejscowości Gać

Źródło: własne

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Zasoby przyrodnicze

Na terenie miejscowości nie występują lasy, lecz jedynie drobne zadrzewienia przydrożne oraz zadrzewienia na terenach zamieszkałych. Teren miejscowości nie należy do żadnych parków oraz obszarów chronionego krajobrazu.

W miejscowości nie ma przemysłu, który powodowałby emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Jedynym źródłem zanieczyszczeń są tylko, w okresie zimowym, lokalne kotłownie, które powodują wzrost tzw. niskiej emisji oraz tzw. zanieczyszczenia importowane.

2. Zasoby dziedzictwa kulturowego

Na terenie miejscowości Gać znajdują się dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków, prowadzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Należą do nich Budynek Uniwersytetu Ludowego oraz Cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich.

W miejscowości Gać znajduje się wybudowany w 1935-36 roku Orkanowy Uniwersytet Ludowy. Kierownikiem uniwersytetu był inż. Ignacy Solarz (1891-1940), znany wówczas działacz ludowy i oświatowy, poprzednio organizator pierwszego Uniwersytetu Ludowego w Szycach, zamordowany przez hitlerowców w Jarosławiu. Solarz prowadził gacki uniwersytet wraz ze swoją żoną Zofią. Pierwszy kurs uniwersytetu, noszącego oficjalną nazwę Wiejski Uniwersytet Orkanowy, rozpoczęto 15 listopada 1932 r. W 1933 r. podjęto decyzję budowy nowego budynku uniwersytetu, który zlokalizowano na tzw.

Plan odnowy miejscowości Gać

– załącznik nr1 do Uchwały Nr XI/64/2011 Rady Gminy Gać z dnia 21.06.2011 r.

Młynisku, później zwanym Gacka Górką. Projekt domu w stylu zakopiańskim opracował architekt Jan Koszyc-Witkiewicz (bratanek słynnego Witkacego), a roboty prowadził majster budowlany, Józef Wilk z Siedleczki. Prace rozpoczęto 15 maja 1935 r., a oddanie domu do użytku nastąpiło w 1936 r. Budynek powstał ze składek społecznych przy ogromnym zaangażowaniu mieszkańców Gaci oraz innych wsi z okolicznych powiatów.

Rys. 5 Uniwersytet Ludowy w Gaci

Źródło: własne

W 1909 roku odkryto w Gaci cmentarzysko ciałopalne datowane od II do III w.n.e. Ogółem rozkopano 180 grobów popielnicowych bogato wyposażonych w naczynia, broń, ozdoby, narzędzia i inne przedmioty. Znalezisko to cechowało się szeregiem nieznanym wówczas elementów kultury materialnej, było

nowością archeologiczną napotkaną po raz pierwszy w Polsce, stąd też określono je mianem kultury przeworskiej. Jak dziś wiadomo, kultura ta narodziła się pod koniec II w. p. n. e. z przemieszania elementów łużyckich i wschodnio - pomorskich ze znaczącym wpływem ludów celtyckich.

3. Obiekty i tereny

W centrum miejscowości Gać znajdują się Stadion Sportowy, Kompleks Sportowy Moje Boisko Orlik 2012, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna. Są to główne miejsca rekreacji mieszkańców. Wieś nie posiada oznakowanych ścieżek rowerowych.

4. Infrastruktura społeczna

Oświata

Dzieci i młodzież zamieszkująca miejscowość Gać ma możliwość pobierania nauki w Zespole Szkół w Gaci. W gminie nie ma szkół ponadgimnazjalnych, młodzież kontynuuje więc naukę w pobliskich miastach. Opiekę przedszkolną zapewnia Przedszkole Publiczne w Gaci oraz Niepubliczne Przedszkole Sióstr Służebniczek NMP.

Ochrona zdrowia

Mieszkańcy miejscowości korzystają z usług medycznych świadczonych w ośrodku zdrowia w sąsiedniej miejscowości Białoboki. W ośrodku zdrowia w Białobokach przyjmuje lekarz rodzinny oraz stomatolog. Poradnie specjalistyczne oraz najbliższy szpital znajduje się w Przeworsku. W każdej chwili mieszkańcy mogą liczyć na pomoc pogotowia ratunkowego z Przeworska.

Kultura

Działalność kulturalna na terenie miejscowości realizowana jest przez Gminny Ośrodek Kultury oraz Bibliotekę Publiczną. W Budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Gaci działa centrum informacyjne z dostępem do Internetu. W budynku znajduje się duża sala ze sceną gdzie organizowane są różnego rodzaju imprezy okolicznościowe.

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gaci prowadzi działalność związaną ze wsparciem rodzin dotkniętych problemem ubóstwa i uzależnień.

5. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura drogowa i komunikacyjna

Przez teren wsi przebiega droga powiatowa Nr P 1 543 R Markowa - Gać – Przeworsk, z której możliwy jest łatwy dojazd do dróg wojewódzkich: nr 879 Przeworsk – Dynów i nr 881 Łańcut – Żurawica oraz do drogi krajowej nr 4 (E-40).

Drogi gminne:

- Gać – Rogóżno, długość 4.000 m,
- Białoboki – Gać, długość 5.200 m,
- Gać – Zagumienna, długość 2.500 m,
- Gać – Sietesz, długość 1.800 m,
- Ostrów – Gać, długość 3.000 m.

Sieć kanalizacyjna wodociągowa i gazowa

Ujęcie wody dla miejscowości Gać znajduje się w miejscowości Urzejowice (gmina Przeworsk), które jest eksploatowane również dla potrzeb gminy Przeworsk i Zarzecze. Na terenie wsi wybudowano sieć wodociągową o długości 14,6 km, przyłącza 8,6 km. Możliwe jest podłączenie 100 % budynków.

Miejscowość Gać posiada sieć kanalizacyjną o długości 26,4 km, przyłącza 2,3 km, do kanalizacji podłączonych jest 279 budynków. Ścieki odprowadzane są na oczyszczalnię ścieków w Mikulicach (gmina Gać).

Wszystkie budynki w miejscowości Gać posiadają techniczne możliwości włączenia się do sieci gazowej z czego większość ok. 90 % jest włączona do sieci.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach indywidualnych oraz zbiorczych znajdujących się przy szkołach i cmentarzach, a następnie wywożone na wysypisko śmieci w Kańczudze przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Kańczudze.

6. Gospodarka i rolnictwo

Na terenie wsi nie istnieją większe zakłady, które można zdecydowanie nazwać generatorami miejsc pracy mającymi znaczny wpływ na rynek pracy i strukturę zatrudnienia. Ludność w przeważającej liczbie znajduje zatrudnienie poza granicami gminy, w sąsiednich miastach. Na terenie miejscowości działa kilka mniejszych firm zatrudniających od kilku do kilkunastu osób. Najważniejsze to:

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”
- Produkcja paszy oraz handel Paszami – Lucjan Kuźniar
- Bank Spółdzielczy
- Rejonowy Urząd Pocztowy
- Piekarnia GS „Sch”
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych

Ponadto niekwestionowanymi pracodawcami o dużym znaczeniu dla rynku pracy są instytucje samorządowe i administracji:

- Urząd Gminy
- Szkoła Podstawowa i Gimnazjum
- Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Placówek Oświatowych

Wieś Gać jest wsią typowo rolniczą. Urodzajne ziemie i brak lasów zdecydowały o charakterze miejscowości. Ludność związana z rolnictwem stanowi duży procent ogółu mieszkańców. Dla niektórych jest to główne źródło utrzymania. Wśród gruntów rolnych dominują gleby klas II i IIIa. W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne, które stanowią 85 %, następnie łąki 8 %, pastwiska 4 % i sady 3 %.

7. Rynek pracy

Ponieważ lokalny rynek pracy nie zapewnia pełnego zatrudnienia społeczność miejscowości Gać została również dotknięta problemem bezrobocia. Bezrobocie jest zjawiskiem negatywnym nie tylko dla osób nim dotkniętych, ale odbija się negatywnie na funkcjonowaniu całego społeczeństwa, a w omawianym obecnie zakresie na funkcjonowaniu miejscowości i gminy.

Aktywna polityka rynku pracy ma za zadanie przede wszystkim zmniejszenie rozmiarów bezrobocia poprzez aktywizację zawodową bezrobotnych, podnoszenie produktywności siły roboczej oraz weryfikację

gotowości bezrobotnych do pracy. Istotny w tej kwestii jest również wiek, wykształcenie i staż pracy bezrobotnych. Mieszkańcy podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w różnorodnych kursach i szkoleniach organizowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz w Urzędzie Gminy.

Stopa bezrobocia w powiecie przeworskim w kwietniu 2010 roku wyniosła 16,6 %, natomiast w województwie 15,4 %.

8. Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie miejscowości Gać działają następujące organizacje:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Gaci,
- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Ludowy Klub Sportowy „GACOVIA”.

9. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych

Operacje realizowane w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” mogą dotyczyć kształtowania obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

Definicja obszaru realizacji operacji z zakresu kształtowania przestrzeni została ustalona dla działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007 – 2013. Ze względu na położenie i cechy funkcjonalno – przestrzenne należy go identyfikować z centrum miejscowości, jednak ze względu na różnorodność typów układów urbanistycznych zwłaszcza w miejscowościach wiejskich, centrum miejscowości w rozumieniu przepisów przedmiotowego

---

rozporządzenia nie musi znajdować się w faktycznym centrum miejscowości identyfikowanym na podstawie mapy. Dlatego też operacje związane z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne weryfikuje się na podstawie Planu Odnowy Miejscowości zawierającego opis planowanych zadań inwestycyjnych.

W miejscowości Gać do wykonania w ramach PROW przewidziano zadania, które odpowiadają określonym powyżej rodzajom operacji, jakie mają być realizowane w obszarze o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców. Obszar ten także został określony na podstawie określonych wyżej założeń. W granicach administracyjnych miejscowości Gać obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb społecznych jest funkcjonalno przestrzenne centrum miejscowości, tożsame z faktycznym centrum, identyfikowanym na podstawie mapy. Jest nim obszar zlokalizowany w ciągu drogi powiatowej Przeworsk – Gać – Markowa, z którego korzystają wszyscy mieszkańcy miejscowości, ponieważ znajduje się tu przystanek autobusowy, Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska, Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Zlewnia Mleka, Stadion Sportowy, Moje Biosko „Orlik 2012”, Bank Spółdzielczy, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Urząd Gminy, Ochotnicza Straż Pożarna, Zespół Szkół Podstawowych, Przedszkole, Poczta, Kościół. Jest to przestrzeń w której często poruszają się dzieci i młodzież, musi więc gwarantować im możliwość bezpiecznego poruszania się.

W tak określonej strefie realizowane będą zadania inwestycyjne związane m. in. z kształtowaniem przestrzeni publicznej. Zadaniem priorytetowym jest budowa wiaty tanecznej w pobliżu stadionu sportowego. Służyć ona będzie wszystkim mieszkańcom miejscowości podczas imprez i spotkań integrujących lokalną społeczność, a więc zgodnie z założeniami działania sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.

III. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse w otoczeniu), *Threats* (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed sołectwem. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony wsi i które należy wykorzystać sprzyjąc będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony wsi i które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi wsi;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój wsi).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego wsi. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób nieomal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do

konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach wsi i stojących przed nim szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości Gać ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć. Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu wsi i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tab. 2 Analiza SWOT miejscowości Gać

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • położenie zapewniające dobrą komunikację samochodową, • czyste środowisko • aktywna społeczność lokalna, • dobrze funkcjonująca oświata, • zasoby ludzkie, • dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna: • sieć telekomunikacyjna, gazowa, wodociągowa, kanalizacyjna, • długie tradycje rolnicze, • doświadczenie w prowadzeniu	<ul style="list-style-type: none"> • brak silnych ośrodków gospodarczych stymulujących rozwój gospodarczy i dających miejsca pracy, • niski poziom techniczny rolnictwa, • mała powierzchnia gospodarstw, • niski standard życia części mieszkańców, • brak miejsc parkingowych i części chodników, • zbyt mała ilość dróg o utwardzonej nawierzchni,

Plan odnowy miejscowości Gać

– załącznik nr1 do Uchwały Nr XI/64/2011 Rady Gminy Gać z dnia 21.06.2011 r.

<p>inwestycji finansowanych z funduszy unijnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak przemysłu,	<ul style="list-style-type: none"> • wysoka stopa bezrobocia, zwłaszcza wśród kobiet, • mało atrakcyjna oferta pracy dla kobiet, • skromne warunki materialne wielu rodzin, niskie dochody mieszkańców miejscowości, • brak powszechnego dostępu do Internetu, • niedobór kapitału na uruchomienie lub rozwój działalności gospodarczej, • zły stan techniczny obiektów zabytkowych, • brak bazy do aktywnego wypoczynku, • brak oferty turystycznej,
<p style="text-align: center;">Szanse</p>	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy unijnych, • realizacja wielu inwestycji budowlanych i przedsięwzięć mających na celu wzrost standardu życia w miejscowości, • aktywna polityka inwestycyjna i	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca ilość własnych środków finansowych na realizację zaplanowanych inwestycji, • wysokie koszty inwestycji infrastrukturalnych, • utrudniony dostęp do zewnętrznego kapitału, • wysokie koszty podejmowania

Plan odnowy miejscowości Gać

– załącznik nr1 do Uchwały Nr XI/64/2011 Rady Gminy Gać z dnia 21.06.2011 r.

<p>kształtowanie pozytywnego wizerunku miejscowości,</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu infrastruktury drogowej, • dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa, • rozwój rolnictwa,	<p>działalności gospodarczej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki światowego kryzysu gospodarczego dla budżetu gminy oraz budżetów gospodarstw domowych, • niska opłacalność produkcji rolnej, • niskie dochody wielu gospodarstw domowych, • mała skuteczność edukacji ekologicznej, • emigracja zarobkowa młodzieży,
---	---

Opracowanie własne

WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI GAĆ

Gać – wieś kultywująca tradycje, atrakcyjna dla mieszkańców, z zadbanymi obiektami o szczególnym znaczeniu kulturowym oraz z rozwiniętą bazą sportowo – rekreacyjną i kulturalną, rozwijająca się w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.

MISJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI GAĆ

Stworzenie warunków dla rozwoju społeczno – ekonomicznego miejscowości Gać, aktywizacji lokalnej społeczności przez działania wpływające na poprawę jakości życia mieszkańców tj.:

- rozwój tożsamości i zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej wsi,
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców.

IV. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W LATACH 2010 - 2016

Podczas zebrań roboczych oraz na zebraniu wiejskim mieszkańcy określili priorytety i przyporządkowali im konkretne działania, które zostały usystematyzowane w oparciu o następujące kryteria:

- stopnia ważności projektu dla społeczności wsi
- stopnia technicznego i organizacyjnego przygotowania projektu
- możliwości sfinansowania projektu
- wpływu projektu na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej wsi

Realizacja opisanych poniżej przedsięwzięć przyczyni się do:

- kształtowania obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne,
- odnowy i rozbudowy miejsc do sportu, rekreacji i wypoczynku,
- rewitalizacji zabytków i innych obiektów o znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego,
- wzrost aktywności społecznej

Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną miejscowości Gać

Tab. 3 Zestawienie zadań inwestycyjnych

Lp.	Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt przedsięwzięcia w zł	Źródło środków
<i>Zadania samorządu gminy – lokalne¹⁾</i>						
1.	Budowa wiat tanecznych wraz z urządzeniem terenu w miejscowościach Gać i Mikulice oraz remont, przebudowa i wykończenie świetlic wiejskich w miejscowościach Białoboki, Dębów, Wolica i Ostrów.	Podniesienie atrakcyjności społeczno – kulturalnej w miejscowościach.	Społeczno - rekreacyjne	2010 - 2011	650 000,00	- budżet gminy - PROW
2.	Remont i konserwacja zabytkowego budynku Orkanowego Uniwersytetu Ludowego w Gaci	Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój turystyki	Turystyczne	2012 - 2014	2 500 000,00	- budżet gminy - MKIDN
3.	Modernizacja dróg gminnych o dużym natężeniu ruchu publicznego	Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego, rozwój infrastruktury	Infrastruktura dla społeczności lokalnej	2010 - 2014	600 000,00	- budżet gminy - TFOGR - RPO

Plan odnowy miejscowości Gać

– załącznik nr1 do Uchwały Nr XI/64/2011 Rady Gminy Gać z dnia 21.06.2011 r.

		publicznej				
4.	Budowa ciągów pieszo jezdnych do Uniwersytetu Ludowego w Gaci	Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego, rozwój infrastruktury publicznej	Infrastruktura dla społeczności lokalnej	2011 - 2014	200 000,00	- budżet gminy - RPO
5.	Budowa placów zabaw	Poprawa jakości życia	Miejsce zabaw dla dzieci i młodzieży	2012 - 2013	50 000,00	- budżet gminy - PROW - PFRON
6.	Oznakowanie i opisanie dróg gminnych jako szlaków rowerowych	Rozwój turystyki	Turystyczno - rekreacyjne	2012	15 000,00	- budżet gminy - PROW
Zadania Ochotniczej Straży Pożarnej²⁾						
1.	Remont remizy strażackiej oraz doposażenie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej	Poprawa bezpieczeństwa publicznego w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa drogowego	Infrastruktura dla społeczności lokalnej	2012	120 000,00	- budżet gminy
Zadania parafii rzymskokatolickiej³⁾						
1.	Remont elewacji zabytkowego kościoła parafialnego w Gaci wraz z wykonaniem izolacji poziomej fundamentów i odnowieniem stolarki okiennej i drzwiowej.	Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	2011 - 2012	300 000,00	- PROW -

Plan odnowy miejscowości Gać
 – załącznik nr1 do Uchwały Nr XI/64/2011 Rady Gminy Gać z dnia 21.06.2011 r.

Zadania nie inwestycyjne – aktywizujące społeczność lokalną⁴⁾						
1.	Inicjatywy lokalne na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Podniesienie poziomu edukacji	Przeciwdziałani e marginalizacji	2011 - 2014	85 000,00	- POKL
2.	Organizacja imprez rekreacyjnych integrujących społeczność lokalną	Integracja społeczeństwa, pobudzenie do wspólnego działania.	Zwiększenie lokalnych inicjatyw na rzecz miejscowości	2010 - 2016	25 000,00	- budżet gminy
3.	Inicjowanie, wspieranie i promowanie budowy atrakcji turystycznych, bazy noclegowej i gastronomicznej.	Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej pod względem turystycznym	Turystyczne	2011 - 2012	15 000,00	- budżet gminy
4.	Szkolenia komputerowe dla seniorów	Aktywizacja intelektualna, psychiczna i społeczna osób starszych	Edukacyjne	2010 - 2015	25 000,00	- budżet gminy - PROW

Zadania opisane w tabeli obejmują:

- 1) Zadania do realizacji przez Samorząd Gminy Gać, wskazane jako najważniejsze dla rozwoju miejscowości podczas spotkań i dyskusji, zwłaszcza podczas spotkania społeczności wiejskiej. Podane koszty są szacunkowe.
- 2) Zadania do realizacji przez OSP, częściowo współfinansowane przez Gminę. Oczekiwana jest pomoc ze strony Gminy w organizacji inwestycji i pozyskaniu źródeł finansowania.
- 3) Zadania do realizacji przez Parafię, oczekiwana jest pomoc ze strony Gminy w organizacji inwestycji i pozyskaniu źródeł finansowania.
- 4) Zadania do realizacji przez stowarzyszenia KGW i Radę Sołecką, oczekiwana jest pomoc ze strony Gminy w organizacji inwestycji i pozyskaniu źródeł finansowania.

Projektem priorytetowym, przeznaczonym do realizacji w latach 2010 – 2011, w ramach PROW 2007 – 2013 – Działanie – Odnowa i rozwój wsi, według mieszkańców miejscowości Gać jest projekt: **Budowa wiat tanecznych wraz z urządzeniem terenu w miejscowościach Gać i Mikulice oraz remont, przebudowa i wykończenie świetlic wiejskich w miejscowościach Białoboki, Dębów, Wolica i Ostrów.**

Planowane do budowy wiaty taneczne wraz z urządzeniem terenu w miejscowościach Gać i Mikulice oraz remont, przebudowa i wykończenie świetlic wiejskich w miejscowościach Białoboki, Dębów, Wolica i Ostrów znajdują się w centrach poszczególnych miejscowości. Realizacja inwestycji wynika z aktualnych potrzeb mieszkańców miejscowości i umożliwi podniesienie atrakcyjności terenu pod względem społecznym i kulturalnym.

V. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. Sposoby monitoringu Planu Odnowy

Monitorowanie przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania, polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują postęp i efekty.

Monitoring polega na przedkładaniu co roku Radzie Miejskiej raportu z przebiegu realizacji projektów i zadań ujętych w planie odnowy. Raport powinien zawierać zestawienie zadań wraz z informacją o stopniu zaawansowania rzeczowo-finansowego ich realizacji. Raport powinien zawierać informację o stopniu osiągnięcia założonych wskaźników.

2. Sposoby oceny Planu Odnowy

Zgodnie z przyjętymi standardami unijnymi należy dokonywać ocen zrealizowanego przedsięwzięcia w trzech horyzontach czasowych:

Ocena ex-ante, czyli przed przystąpieniem do realizacji Planu Odnowy Miejscowości.

Częścią tej oceny jest określenie słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze rozwoju społeczno-gospodarczego na tle gminy Gać.

Ocena mid-term czyli w połowie okresu wdrażania,

Ocena ex-post czyli na zakończenia realizacji Planu.

Ponadto przydatna jest ocena bieżąca, która posługując się mniejszą ilością wskaźników oceny pozwala na doraźną oceną prowadzonych działań.

Skuteczność Planu Odnowy Miejscowości Gać będzie poddawana przede wszystkim bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Radę Gminy przy

pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów.

3. Public relations Planu Odnowy

Public Relations, którego zadaniem upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości pośród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna
- Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Gać. W witrynie internetowej Urzędu Gminy Gać zostanie utworzona zakładka poświęcona Planowi Odnowy Miejscowości Gać z zamieszczonym dokumentem w plikach pdf. Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Gać (Urząd Gminy Gać), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami samorządowymi.

Prasa lokalna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Gać o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Gać. Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów.

SPIS TABEL

Tab. 1 Mieszkańcy miejscowości Gać – stan na 31.12.2009 r.

Tab. 2 Analiza SWOT miejscowości Gać

Tab. 3 Zestawienie zadań inwestycyjnych

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Mapa Gminy Gać

Rys. 2 Lokalizacja miejscowości Gać

Rys. 3 Budynek Orkanowego Uniwersytetu Ludowego w Gaci

Rys. 4 Zabudowa miejscowości Gać

Rys. 5 Uniwersytet Ludowy w Gaci

**PRZEWODNICZĄCY
R A D Y G M I N Y**
Lesław Stańko
Lesław Stańko